

DOM ZDRAVLJA "TEMERIN" NAŠE UČEŠĆE U PROGRAMU EURECA ONE 2014 - SRBIJA

HEALTH CENTER TEMERIN – OUR PARTICIPATION IN EURECA ONE 2014 - SERBIA PROGRAM

Mirko Vidović¹, Milena Momirović Stojković², Kornelija Jakšić Horvat²

SAŽETAK

Naprasna srčana smrt je prirodni, iznenadni i neočekivani prestanak rada srca i disanja, unutar jednog sata nakon nastanka simptoma kod naizgled zdrave osobe ili sa predhodno stabilnom bolešću. U proseku, samo 10% reanimiranih od strane službe hitne pomoći preživi. Međutim, kada su kod žrtve brzo započeli CPR prolaznici i koristiti AED stopa preživljenja povećava se na 38%. Praćenje broja naprasnih srčanih smrti kao i broj rađenih reanimacija je redovno praćeno kroz pokazatelje kvaliteta rada SHMP. Dom Zdravlja Temerin uključio se u Prospektivni observacioni trijal Evropskog Resuscitacionog saveta. Podaci su prikupljeni tokom mececa oktobra 2014 godine od strane lekara u SHMP Temerin. Služba hitne medicinske pomoći Doma zdravlja „Temerin“, prema popisu stanovništva iz 2011 godine pokriva 28 296 stanovnika. Prosečna starost stanovništva iznosi 38,3 godine. Srčani zastoj potvrdili smo kod 3 pacijenata kod kojih je vršena intervencija na terenu oni čine 3/260 – 1.15% od svih pacijenata kod kojih smo u toku meseca oktobra 2014 intervenisali, imaju incidencu 11/100.000 stanovnika mesečno

UVOD:

Naprasna srčana smrt je prirodni, iznenadni i neočekivani prestanak rada srca i disanja, unutar jednog sata nakon nastanka simptoma kod naizgled zdrave osobe ili sa predhodno stabilnom bolešću. I znenadna srčana smrt (ISS) se definiše kao prirodna smrt čiji je uzrok srčano oboljenje, a koja se manifestuje gubitkom svesti nastalim unutar jednog sata od početka akutnih promena u funkciji kardiovaskularnog sistema. Smatra se da je incidenca ISS u svetu od 0,1-0,2% godišnje, a u zapadnim zemljama od 0,36 do 1,28/1000 stanovnika godišnje. Iznenadne srčana smrti je najčešći uzrok prirod-

ABSTRACT

Introduction:

Sudden cardiac arrest is a natural and unexpected loss of heart function and breathing, which happens within one hour after first symptoms at presumably healthy person or with previously stable condition. In average, 10% of all patients resuscitated by the EMS survives. However, when CPR is initiated by witnesses and AED is used, survival rate increases to 38%. Number of OHCA's, as well as the number of conducted resuscitations are documented through regular monitoring of quality indicators in emergency medical service.

Aim:

Tracking the incidence, treatment and outcome of cardiac arrest from October 1 to October 31 2014, in Temerin municipality, with the purpose of acquiring precise information about this disease and improving quality of cardiac arrest management.

Method:

Health Center of Temerin joined the prospective observational trial of the European Resuscitation Council. During the month October 2014, data were collected by the physicians working in this medical facility.

Results: EMS of Temerin provides urgent medical assistance for 28296 people, according to population census from the year 2011. Average age of the population is 38,3 years. Out of hospital Cardiac arrest was documented 3 times, and that's 1,15% of all the EMS interventions during the observed period (3/260), the incidence being 11/100 000.

Conclusion:

We find that further investigation of out of hospital cardiac arrest is necessary, and since all the participants in this study expressed genuine will to continue, more detailed conclusions will be available soon.

USTANOVA

¹ Dom zdravlja Temerin
² Dom zdravlja Subotica

AUTOR ZA

KORESPONDENCIJU:

Mirko Vidović
Bosanska 42 Temerin
mirko.urgentna@gmail.com

KLJUČNE REČI:

kardiopulmonalna reanimacija,
izvanbolnički srčani zastoj, EURECA
ONE, Hitna pomoć

DATUM PRIJEMA RADA

10. oktobar 2015.

DATUM PRIHVATANJA RADA

20. oktobar 2015.

DATUM OBJAVLJIVANJA

10. decembar 2015.

ne smrti u Sjedinjenim Američkim Državama, od koje okonča život od 300.000 do 400.000 (prosečno 325.000) odraslih osoba svake godine. Incidencija iznenadne srčane smrti je skoro 10 puta veća od učestalosti smrti od raka dojke 2 U proseku, samo 10% reanimiranih od strane službe hitne pomoći preživi. Međutim, kada su kod žrtve brzo započeli CPR prolaznici i koristiti AED stopa preživljenja povećava se na 38%.

Praćenje broja naprasnih srčanih smrti kao i broj rađenih reanimacija je redovno praćeno kroz pokazatelje kvaliteta rada SHMP.

Godina	Broj iznenadnih srčanih smrti	Rađenih reanimacija
2014	74	35
2013	60	32

Podaci ukazuju da je smrt usled kardioloških oboljenja u Opštini Temerin 67 godišnje

CILJ:

Praćenje pojave, tretmana i ishoda srčanog zastoja u periodu 01. oktobra 2014 – 31. oktobra 2014 u opštini Temerin sa ciljem utvrđivanja podataka o ovom oboljenju i unapređenju kvaliteta zbrinjavanja srčanog zastoja.

METOD:

Dom Zdravlja Temerin uključio se u Prospektivni observacioni trijal Evropskog Resuscitacionog saveta koji je pod brojem NCT02236819 registrovan u bazi trijala I odbren od zdravstvenih autoriteta u SAD. Naša Ustanova je nakon pribavljanja saglasnosti od Etickog odbora Resuscitacionog saveta Srbije i odbora i stručnih organa naše Ustanove pristupila Programu EuReCASrbija 2014. Ovaj program je Koji je organizovao Resuscitacioni savet Srbije a na osnovu ovlašćenja Evropskog resuscitacionog saveta.

Resuscitacioni savet Srbije je preveo materijale studije izvršio obuku glavnih istraživača u ustanovi koji je nakon toga izvršio odgovarajuću obuku lekara koji unose podatke u upitnik. Metodologija studije je utvrdila način šifriranja i čuvanja integriteta licnosti i poverljivosti podataka o pacijentu koji su obuhvaćeni ovom studijom.

Podaci su prikupljeni tokom mececa oktobra 2014 godine od strane lekara popunjavani nakon izvršene intervencije na terenu a od glavnog istraživača nakon pregleda unošeni u jedinstvenu bazu podataka putem onlajn unosa i aplikacije prilagodjene za rad na mobilnom telefonu postavljene na adres i www.eureca.rs

REZULATATI:

Služba hitne medicinske pomoći Doma zdravlja "Temerin" prema popisu stanovništva iz 2011 godine pokriva 28 296 stanovnika koji su stalno naseljeni u opštini Temerin u tri mesta Temerin, Bački jarak i Sirig. Površina opštine je 168,8 km² a gustina stanovanja je 168.42 stan/km². U odnosu na prosečnu naseljenost pokrajine Vojvodine koji je oko 94,5 stan po km²

Odnos polne strukture 51,1 su osobe ženskog pola a 48,9% muškog pola, prosečna starost stanovništva iznosi 38,3 godine. Stanovništvo opštine Temerin spada u staro stanovništvo po kriterijumu UN a jer mu starosna kategorija od 65 i više godina života ima udeo veći od 7%.

Prijem poziva od gradjana za intervenciju vrši se putem jedinstvenog broja 194 sa fiksne telefonije i broja 063 590 569 sa mobilne telefonije. Prijem poziva vrši lekar a u slučaju da je ekipa odsutna prijem poziva vrši edukovana sestra/ medicinski tehničar. Služba hitne medicinske pomoći klasifikuje sve primljene pozive u sledeće redove hitnosti I, II, III i IV red hitnosti. Služba tokom godine izvrši oko 3 200 intervencija izvan zdravstvene ustanove od čega je 537 klasifikovano kao intervencija prvog reda hitnosti.

U periodu od 01. Oktobra – 31. oktobra registrovali smo 51. intervenciju prvog reda hitnosti što čini 51/260 ili 19,6% od svih intervencija.

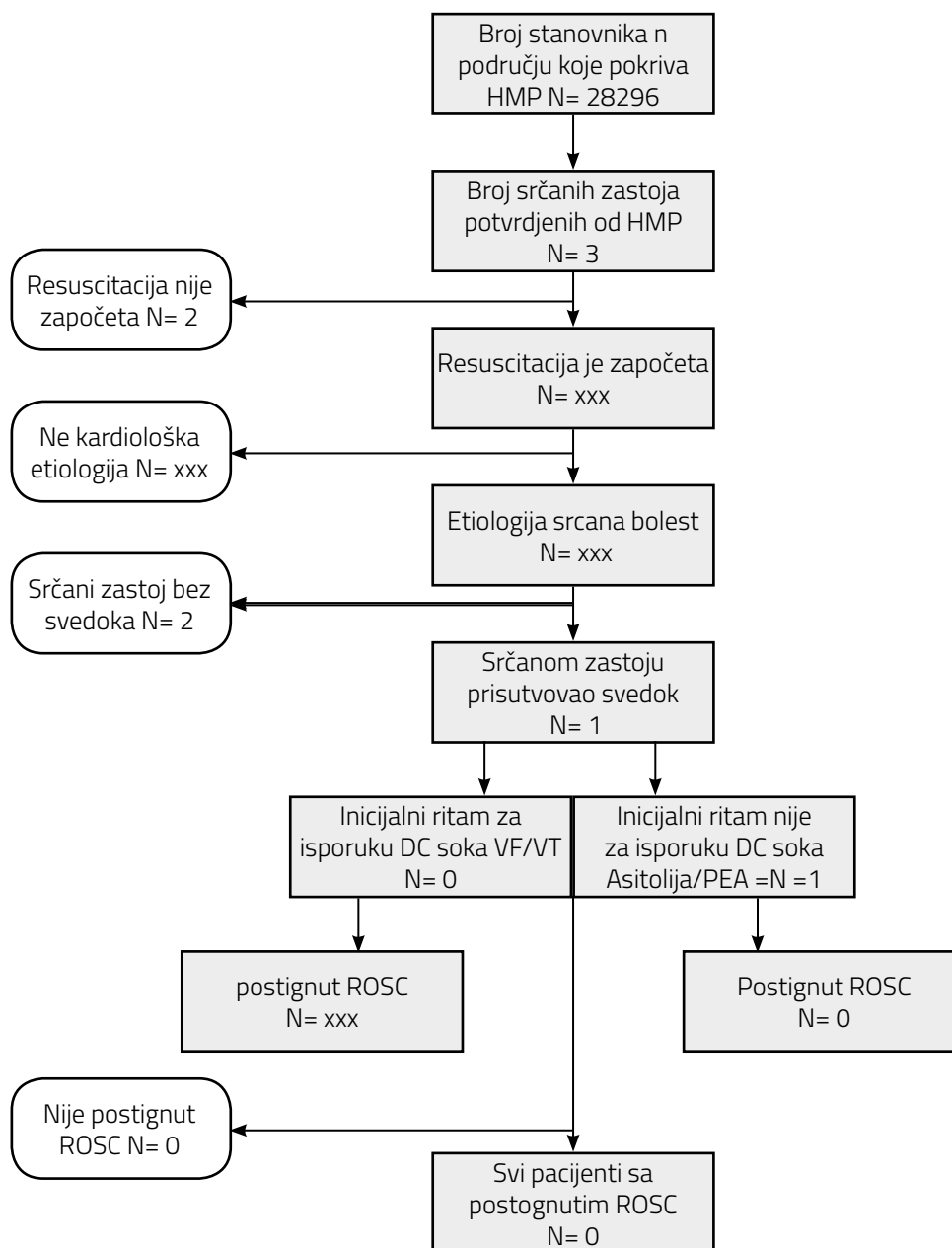
Srčani zastoj potvrdili smo kod 3 pacijenata kod kojih je vršena intervencija na terenu oni čine 3/260 – 1.15% od svih pacijenata kod kojih smo u toku meseca oktobra 2014 intervenisali, imaju incidence 11/100.000 stanovnika mesečno odnosno godišnje 132/100.000 stanovnika

Prosečna starost i pol ovih pacijenata prikazanisu u tabeli 1.

Tabela 1

Stanovnika u hiljadama*1	28296		
Površina u Km ²	168.8		
Gustina naseljenosti	168		
		Srednjavrednost	medijana
			Standardna devijacija
Ukupno srčanih zastoja	3		
▪ Muškarci	2		
▪ Žene	1		
Prosečnastarost	66.3		
▪ Muškarci	56		
▪ Žene	87		

*prema poslednjem popisu stanovništva iz 2011 godine

Tabela 2: Utstajniizvestaj o srčanom zastoju – Eureka 2014 – Dom Zdravlja Temerin

Mere kardiopumonalne resuscitacije su započete kod jednog pacijenta zapocete su kod 1 /3 – 33%od svih pacijenata kod kojih je Hitna pomoć osvedočila srcani zastoj. Incidenca zapocetih reanimacija u peridu koji posmatra ova studija bila je 3.5/100.000 stanovnika (tabela 2.)

Mere kardipulmonalne resuscitacije primenjene su kod 1/3 pacijenata 33.3% odnosno 3.5/100.000 a nisu primenjene kod 2/3 ili 66.66 % pacijenta kod kojih je srčani zastoj konstatovan od strane službe HMP Doma Zdravlja Temerin

Pretpostavljeni kardiološki uzrok srčanog zastoja predhodio je kod 1 pacijenta od svih pacijena-

ta kod kojih je započeta primena mera resuscitacije ili kod 100% pacijenata. Incidenca kardioloških uzoka je 3.5/100.000 pacijenata

Kada je svedok bio prisutan, mere resuscitacije su započete kod 1/1,100% pacijenata ili 3.5/100000 pacijenata.

Ritam kod kojih je preporučena isporuka DC šoka,ventrikularna fibrilacija ili ventrikularna tahikardija bez pulsa kao prvi ritam zabeleženi su kod 0/3 odnosno kod 0 % pacijenata ili kod 0/100000 pacijenata

Ritam kod kojih je nije proporučena isporuka DC soka, asistolija ili Električna aktivnost bez pulsa kao prvi ritam zabeleženi su kod 1/3 odnosno kod 33.3 % pacijenata

ili kod 3.5/100000 pacijenata.

Povratak u spontanu cirkulaciju nije zabeležen ni kod jednog pacijenta

DISKUSIJA:

Reanimacija je započeta samo kod jednog pacijenta, na žalost lekari u SHMP su i mrtvozornici .

ZAKLJUČAK:

Srčani zastoj potvrdili smo kod 3 pacijenata kod kojih je vršena intervencija na terenu oni čine 3/ 260 – 1.15% od svih pacijenata kod kojih smo u toku meseca oktobra 2014 intervenisali, imaju incidence 11/ 100.000 stanovnika..

Svi učesnici u prikupljanju podatak u DZ Temerin su izrazili želju da nastave sa učešćem u studiji .

REFERENCE:

1. Myerburg RJ, Castellanos A. Cardiac arrest and sudden cardiac death. U knjizi: Braunwald's Heart Diseases. A Textbook of Cardiovascular Medicine. Philadelphia: Saunders Elsevier, 2008: 933-74.
2. Go AS, Mozaffarian D, Roger VL, et al. Heart disease and stroke statistics--2014 update: A report from the American Heart Association. *Circulation*. Published online December 18, 2013.
3. Weisfeldt ML, Sitlani CM, Ornato JP, et al. Survival after application of automated external defibrillators before arrival of the emergency medical system: Evaluation in the Resuscitation outcomes consortium population of 21 million. *J Am Coll Cardiol*. 2010;55(16): 1,713-1,720.